

L. dz. I-8523/53/2196/83

PAŃSTWOWE
MUZEUM
OŚWIĘCIM
BRZEZINKA

NBP OŚWIĘCIM
KONTO 718-92-7

CENTRALA TELEF.
20-21 - 20-24

MUZEUM CZYNNIE
CODZIENNIE
W GODZ. 8-15
OPRÓCZ
PONIEDZIAŁKÓW
I DNI
POŚWIĄTECZNYCH

PRZYJAZD
ZWIEDZAJĄCYCH
NALEŻY
WCZEŚNIEJ
ZGŁOSIĆ

Homosexuelle Initiative Wien
Mitgliedsorganisation der
International Gay Association IGA

Novaragasse 40
A-1020 W I E N

W odpowiedzi na pismo z dnia 10 sierpnia 1983 r. Państwowe Muzeum w Oświęcimiu informuje, że z akt po byłym obozie koncentracyjnym w Oświęcimiu ocalała tylko niewielka część. Brak w nich danych, które umożliwiłyby udzielenie szczegółowych odpowiedzi na zawarte w piśmie pytania.

W swoich zbiorach archiwalnych Muzeum posiada nieliczne dokumenty proweniencji hitlerowskiej oraz stosunkowo liczne zeznania, relacje i wspomnienia byłych więźniów oświęcimskich zawierające fragmentaryczne informacje na temat pobytu więźniów homoseksualistów w KL Auschwitz. Dokumenty proweniencji hitlerowskiej to na przykład akta z zakresu ewidencji więźniów, wykazy imienne więźniów nowo sprowadzonych do obozu, /w których przy nazwiskach homoseksualistów figuruje zaczerpnięte z prawodawstwa hitlerowskiego określenie "§175"/, a także meldunki karne o stosowaniu przez niektórych więźniów praktyk homoseksualnych.

Ogólnie wiadomo, że osoby aresztowane przez organa reżimu hitlerowskiego pod zarzutem uprawiania homoseksualizmu stanowiły wśród oświęcimskiej społeczności więźniarskiej nieliczną grupę. Na przykład według danych obozowego ruchu oporu zaczerpniętych nielegalnie z akt obozowych 21 sierpnia 1944 r. przebywało w obozie oświęcimskim 28 więźniów homoseksualistów na ogólną liczbę około 66 tysięcy więźniów - mężczyzn.

Ze wspomnianych zeznań, relacji i wspomnień byłych więźniów zawierających mniej lub bardziej obszerne wzmianki o przejawach homoseksualizmu w obozie wynika, iż w rzeczywistości więźniów-homoseksualistów było w obozie więcej, gdyż homoseksualizm był dość częstym zjawiskiem wśród długoletnich więźniów, zwłaszcza przestępców kryminalnych narodowości niemieckiej, którzy pełniąc różne funkcje w obozie siłą lub obietnicą poprawy bytu zmuszali podporządkowanych sobie więźniów - wśród nich także małoletnich - do uległości.

Informacje o więźniach homoseksualistach zawierają niektóre publikacje z zakresu literatury historiograficznej i wspomnieniowej dotyczącej KL Auschwitz, m.in.:

- Erich Hoffman: In der Kohlengrube des KZ Auschwitz. W: Dokumente des Widerstandes, Hamburg 1947 lub W: Walter A. Schwidt: Damit Deutschland lebe. Ein Quellenwerk über den deutschen antifaschistischen Widerstandskampf 1933-1945. Berlin 1958, Kongress - Verlag /s.241,242/.

- Kommandant in Auschwitz. Autobiographische Aufzeichnungen von Rudolf Höss. Eingeleitet und kommentiert von Martin Broszat. Stuttgart 1961, Deutsche Verlags-Anstalt, s.77-79, 108,116.
- Benedikt Kautsky: Teufel und Verdammte. Erfahrungen und Erkenntnisse aus sieben Jahren in deutschen Konzentrationslager. Wien 1961, Verlag der Wiener Volksbuchhandlung, s.193, 194.
- Hermann Langbein: Menschen in Auschwitz. Wien 1972, Europa-Verlag, s. 253,254.
- Auschwitz. Geschichte und Wirklichkeit des Vernichtungslagers. Reinbek bei Hamburg 1981, Rowohlt Taschenbuch Verlag GmbH, s. 62.

Fotokopie wybranych materiałów źródłowych dotyczących więźniów homoseksualistów - ofiar hitlerowskiego systemu terroru i przemocy Muzeum prześle w najbliższym czasie, po sporządzeniu ich przez pracownię fotograficzną.

D y r e k t o r

Smoleń
mgr Kazimierz Smoleń

IS/ao

fil